

Sygn. akt V U 267/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Danuta Szykut

Protokolant: st.sekr.sądowy Sylwia Pławiuk

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania **Z. G.**

od decyzji z dnia 12/02/2013 r. nr (...)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o ustalenie objęcia ubezpieczeniem społecznym

I oddala odwołanie,

II zasądza od ubezpieczonego Z. G. na rzecz pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddział w S. kwotę 60,00zł (sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu

UZASADNIENIE

Ubezpieczony Z. G. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 12.02.2013r. nr (...) mocą której organ rentowy stwierdził, iż skarżący jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 01.10.2001r. do 31.10.2001r.

Ubezpieczony wniósł o uchylenie decyzji i stwierdzenie, iż obowiązek złożenia dokumentów ubezpieczeniowych za sporny okres oraz obowiązek zapłacenia należnych za ten okres składek ubezpieczeniowych uległ przedawnieniu.

Pozwany organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, iż w spornym okresie ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą i był zatrudniony w (...) Spółce z o.o. z wynagrodzeniem w kwocie 750 zł, czyli w kwocie niższej od minimalnego wynagrodzenia w tym czasie, a zatem powstał po jego stronie obowiązek ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Zarzucił, iż okres przedawnienia dotyczy dochodzenia należności z tytułu składek, a nie ustalania obowiązku ubezpieczeń.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. G. w 2001 roku prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Nikogo nie zatrudniał. Jednocześnie pracował w (...) Spółce z o.o. we W..

/dowód: akta sprawy: oświadczenie ubezpieczonego na rozprawie w dniu 19.04.2013r. k. 15/

W (...) Spółce z o.o. we W. w październiku 2001 roku ubezpieczony był zatrudniony w oparciu o umowę o pracę zawartą na czas określony od 1 do 31 października 2001 roku, na 1/4 etatu, na stanowisku księgowego, z wynagrodzeniem 750 zł za przepracowany miesiąc.

/dowód: akta ZUS: umowa o pracę/

Zaskarżoną decyzją z dnia 12.02.2013r. nr (...) organ rentowy stwierdził, iż Z. G., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 01.10.2001r. do 31.10.2001r.

/dowód: akta ZUS: zaskarżona decyzja/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego Z. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

W istocie organ rentowy miał podstawę i obowiązek wydania zaskarżonej decyzji, co wynika z dyspozycji art. 83 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz.1585), w myśl którego Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: 1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych; 2) przebiegu ubezpieczeń.

Do zakresu działania Zakładu należy między innymi: 1) realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności: a) stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych (art. 68 ust. 1 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Realizując swój obowiązek Zakład może m.in. dokonywać z urzędu zgłoszenia do ubezpieczeń, korygować z urzędu błędy stwierdzone w dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi, żądać od płatnika składek ponownego złożenia dokumentów, co wynika z dyspozycji art. 48 b powołanej ustawy.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 i 5 wyżej powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dalej zwaną ustawą o sus, pracownicy (wymienieni w ustępie 1 punkcie 1) i osoby prowadzące pozarolniczą działalność (wymienieni w ust. 1 punkcie 5) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe osób prowadzących pozarolniczą działalność finansują w całości, z własnych środków, sami ubezpieczeni. Wynika to z dyspozycji art. 16 ust. 4 powołanej ustawy o sus. Składki te ubezpieczony winien co miesiąc sam obliczać i przekazywać do Zakładu (art. 17 ust. 3 powołanej ustawy).

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących pozarolniczą działalność, należy do tych osób – wynika to z dyspozycji art. 36 ust. 1 i 3 powołanej ustawy o sus.

Skoro ubezpieczony nie wykonał opisanego wyżej obowiązku, to organ rentowy musiał orzec, jak w zaskarżonej decyzji.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż zarzut przedawnienia nie może odnieść zamierzonego skutku, gdyż zaskarżoną decyzją organ rentowy nie orzekł o wysokości składek i obowiązku ich zapłaty lecz o podleganiu ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Zaskarżona decyzja ma charakter deklaratoryjny, gdyż stwierdza obowiązek podlegania ubezpieczeniom, który to obowiązek istnieje i powstaje z mocy ustawy, gdy spełnią się określone w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przesłanki podlegania tym ubezpieczeniom.

Na marginesie jedynie zaznaczyć można, iż faktycznie roszczenie o zapłatę składek na ubezpieczenie należnych za październik 2001 roku, które stały się wymagalne w dniu 15 listopada 2001r. uległy przedawnieniu z dniem 15 listopada 2011 roku tj. z upływem 10 letniego okresu przedawnienia, bo taki okres przedawnienia miałby zastosowanie, co wynika z dyspozycji art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. z 2011r. Nr 232, poz. 1378). Dodać także należy, iż do przedawnienia należności z tytułu składek stosuje się przepisy powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a nie przepisy ustawy Kodeks cywilny, na które powołuje się ubezpieczony w odwołaniu. O przedawnieniu należności z tytułu składek traktuje art. 24 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Odesłanie do innej ustawy w sprawach nieuregulowanych w ustawie o sus w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie należności składkowych wynika z art. 31, który do należności z tytułu składek nakazuje stosować odpowiednio wymienione enumeratywnie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa.

Przedawnienie należności z tytułu składek sprawia, iż organ rentowy nie będzie mógł dochodzić zapłaty należności składkowych w drodze przymusu. Wydaje się, iż organ rentowy ma tego świadomość, co wynika z odpowiedzi na odwołanie.

Istotna w sprawie jest dyspozycja art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, gdyż wskazany przepis prawny reguluje kwestie zbiegu ubezpieczeń z kilku tytułów. Według stanu prawnego obowiązującego w spornym okresie (ostatnia zmiana przed październikiem 2001r. była wprowadzona od 30 marca 2001r.) art. 9 w ust. 1 przewidywał, iż osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 (czyli pracownicy) spełniający jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy. Jest to jednak obwarowane dodatkowym warunkiem wynikającym z art. 9 ust. 1a, w myśl którego, ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a (ust. 1b i art. 16 ust. 10a nie mają w sprawie zastosowania).

Art. 18 ust. 4 pkt 5 (w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie), do którego odsyła wyżej powołany art. 9 ust. 1a, wskazuje na kwotę najniższego wynagrodzenia. Obecnie, po wejściu w życie ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, powołany art. 18 ust. 4 pkt 5 wskazuje na kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Od 1 marca 2000r. najniższe wynagrodzenie miesięczne wynosiło 700 zł (Dz. U. z 2000r. Nr 13, poz. 174), od 1 stycznia 2001r. 760 zł (Dz. U. z 2000r. Nr 121, poz. 1308), od 1 marca 2003r. minimalne wynagrodzenie wynosiło 800 zł (Dz. U. z 2002r. Nr 200, poz. 1679).

Z powyższego wynika, iż ubezpieczony w październiku 2001 roku zarabiał mniej niż najniższe wynagrodzenie miesięczne obowiązujące w kraju, a zatem podlegał z mocy ustawy obowiązkowi ubezpieczeń z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Z przyczyn natury faktycznej i prawnej opisanych powyżej odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. należało oddalić, o czym Sąd orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3, art. 99 i 108 § 1 k.p.c. tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Zasądzona od ubezpieczonego na rzecz pozwanego kwota 60 zł to stawka minimalna wynagrodzenia pełnomocnika procesowego – radcy prawnego przewidziana w § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Ubezpieczony w piśmie procesowym z dnia 08.04.2013r. -data wpływu (pismo k. 9) wnosił o nie obciążanie go kosztami zastępstwa procesowego. Ubezpieczony nie uzasadnił wniosku, a zdaniem Sądu wnioski ten nie zasługiwał

na uwzględnienie. W ocenie Sądu nie zachodzą w sprawie przesłanki do zastosowania art. 102 k.p.c. Powołany przepis prawny przewiduje możliwość nieobciążania strony przegrywającej kosztami procesu w wypadkach szczególnie uzasadnionych. Zdaniem Sądu zasądzona kwota jest tak niska, iż nie może wpłynąć na podstawy egzystencji ubezpieczonego, choć ubezpieczony nie powoływał się na złą sytuację materialną. Trzeba także zważyć, iż ubezpieczony w spornym okresie pracował jako księgowy i prowadził działalność gospodarczą, a zatem winien posiadać wiedzę o ciężących na nim obowiązkach w zakresie ubezpieczeń społecznych.